

Thész Dóra, Tóth András, Varga Gábor, Varga Nikolett, Vida István, Zahornitzky Tamás vettek részt.

BORHY LÁSZLÓ – SZÁMADÓ EMESE

159. Komlóska, Pusztavár

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő, Kö

A Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara Művelődéstörténeti és Muzeológiai Tanszéke és a Magyar Nemzeti Múzeum Sáropataki Rákóczi Múzeuma 1999-ben elnyerte a Felsőoktatási Kutatási és Fejlesztési Pályázat támogatását „Az egykori Tolcsva terra középkori településtörténetének forrásai” címmel benyújtott közös programjával. Ennek az elsősorban egyetemi hallgatók munkáján alapuló projektnek részeként ebben az évben folytattuk a Komlóska feletti 435 m magas hegyen emelkedő Pusztavár – középkori nevén Sólumos – 2001-ben megkezdett szondázó jellegű régészeti kutatását.

Az ez évi feltárások három helyszínen zajlottak. Egyrészt az É-i várrész egy újabb, K-i pontján vizsgáltuk a várfalhoz kapcsolódó rétegeket, másrészt a két várrész K-i találkozási pontját kutattuk, annak érdekében, hogy ellenőrizzük, hasonló-e itt a falak egymáshoz való viszonya az előző évben a Ny-i részen megfigyeltekhez. Munkánk legjelentősebb részét azonban a D-i várrész kerek tornya K-i oldalán végzett kutatás jelentette, ahol sikerült tisztáznunk az építmények alaprajzi helyzetét és a külső törmelékrétegek vastagságát, részben egy tervezett műemléki helyreállítás előkészítésére.

Az É-i várrészben nyitott kutatóárokban a felső, vékonyabb humuszos részt leszámítva átlag 50 cm vastag, egységes köves feltöltés jelentkezett az altalaj felett, melyből durvább csigavonaldíszes és finomabb festett középkori edénytöredék, vasszeg, kevés patics, valamint őskori cserép és obszidián is előkerült. E leletek többsége – hasonlóan az előző évben ásott árkokból származókhoz – minden bizonnyal elsősorban a vár építésekor kerülhetett a feltöltésbe.

Az É-i és a D-i várrész K-i kapcsolódásánál nyitott szelvényben mintegy 4 m hosszan tártuk fel a közös K-i falat, amely azonban – eltérően a Ny-i oldalon az előző évben megfigyeltektől – nem mutatott semmiféle elválást. Ez ugyanakkor még nem jelenti azt, hogy együtt épült volna fel a két várrész, hiszen újjáépítéssel is számolhatunk, s még amúgy sem sikerült tisztáznunk a két várrészt elválasztó fal viszonyát a feltárt K-i falhoz.

A D-i várrész kerek tornyának kutatása során megállapítottuk, hogy annak D-i részén 150 cm vastag, nagy köves omlásréteg alatt jelentkezik a természetes sziklafelszín, így a toronybelsőben még mintegy 100 cm vastag omladék eltávolításával tárható csak fel az egykori járósínt. A torony K-i oldalán húzódó 50–80 cm vastag nagyköves réteg elbontása során kiderült, hogy az egykor bizonyára többemeletes kerek építményhez annak érintője vonalában egy É–D-i irányú fal csatlá-

kozik, mely derékszöveget alkot a torony ugyancsak részben feltárt É-i fala külső, K–Ny-i falsíkjaival. Már a teljes feltárás előtt is valószínűsíthető, hogy az előbbi fal párhuzamos az É felé elhelyezkedő, már korábban is ismert építmény Ny-i falával, így arra kell gondolnunk, hogy a D-i várrész kerek tornya nem állt szabadon, hanem É felől kapcsolódott hozzá egy téglalap alaprajzú, több térre, sőt több szintre tagolódó, bizonyára alacsonyabb (lakó?) épület.

FELD ISTVÁN – GÁL VIKTOR

160. Koroncó, Haraszi út

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Á, Ú

2002. február 7-én helyi lakos kirándulása során a falu határától indulva a csatorna partjáig terjedően számos cseréptöredéket gyűjtött, és adott át a régészeti gyűjtemény számára. A leletek őskori, Árpád-kori és újkori kerámiák.

Az érintett terület helyrajzi számai: 0175/15–31; 0212/13.

M. EGRY ILDIKÓ

161. Kóka határa

(Pest megye) R, B, Sza, LT, Á, Kk

Kóka a Gödöllői-dombság DK-i részén fekszik, patakokkal és erekkel sűrűn szabdalts területen. Először ezen patakok és erek magas partjain kezdtem el a munkát, a település É-i részén. Tavasszal az Úszú-dűlő K-i végében találtam az 5. sz. lelőhelyet, amely egy kiszáradt ér magaspartján terül el. A talált leletek a Pécel-Baden kultúrára engedtek következtetni.

A friss őszi szántások után újra lehetőségem nyílt a terepbejárásra, amit Kóka É-i határrészén folytattam. Az 1. számú szarmata és késő Árpád-kori lelőhelyet, a 2. számú kelta és valószínűleg középső bronzkori lelőhelyet valamint a 6. számú szarmata lelőhelyet azonosítottam.

Októberben a Kóka ÉK-i részén elhelyezkedő, kora bronzkori hatvani kultúra földváron sajnálattal tapasztaltam, hogy a földvár tetején 5–6 db rablógödör tátong. A gödrök oldalán rengeteg edénytöredék feküdt és a gödrök metszetében jól látszottak a földvár égési rétegei is. Egyértelműen kincskeresés céljából nyitották a gödröket. A leleteket begyűjtöttem.

A település D-i részén a Felső-Tápió D-i magaspartján a nyár folyamán erdőtelepítési munkálatok folytak. Az erdő alá mélyszántással dolgozták meg a talajt, amivel hihetetlen pusztítást végeztek. Kéttenyérnyi nagyságú edénytöredékek, fél kőbalta és egy egész edény stb. (merice) is előkerült. Szerencsére a lelőhelynek (3. számú) csak egy vékony sávját tudta elpusztítani a mélyszántás. A lelőhely nagy része kevésbé tűnt bolygatottnak. A leletek a Pécel-Baden kultúra körébe tartoznak. Ugyanebben a dűlőben került elő a 7. számú lelőhely is.